

Nr 11 A.

Ankom till riksdagens kansli den 9 mars 1920 kl. 3 e. m.

Utlåtande, angående regleringen av utgifterna under riksstatens för år 1921 elfte huvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

A. **Det civila pensionsväsendet.**

1:o) I den till riksdagen den 7 januari innevarande år avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t i punkterna 1 och 2 under elfte huvudtiteln föreslagit riksdagen att å extra stat för år 1921 under nämnda huvudtitel bevilja dels till förbättring av pensioneringen från handelsflottans pensionsanstalt ett förslagsanslag å 31,000 kronor, dels ock till förbättring av pensioneringen inom de tre första klasserna av handelsflottans pensionsanstalt ett förslagsanslag, högst 31,000 kronor.

*Ang.
handelsflot-
tans pensions-
anstalt.*

[1 o. 2.]

Beträffande de till stöd för denna framställning anförda skäl får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet över finansärenden den 7 januari 1920 (11 h. t. sid. 2).

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning, hemställer,

att riksdagen må å extra stat för år 1921 under riksstatens elfte huvudtitel bevilja
dels till förbättring av pensioneringen från handelsflottans pensionsanstalt ett förslagsanslag å 31,000 kronor;

dels ock till förbättring av pensioneringen inom de tre första klasserna av handelsflottans pensionsanstalt ett förslagsanslag, högst 31,000 kronor.

Ang.
bidrag till
bestridande av
förvaltnings-
kostnaderna
vid handels-
flottans pen-
sionsanstalt.

2:o) I punkt 3 under elfte huvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bestridande i enlighet med vad av chefen för finansdepartementet förordats av förvaltningskostnader vid handelsflottans pensionsanstalt å extra stat för år 1921 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag, högst, 2,250 kronor.

[3.]

Utredningen i detta ämne återfinnes i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 7 januari 1920 (11 h. t. sid. 4).

Med biträdande av Kungl. Maj:ts föreliggande framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till bestridande i enlighet med vad departementschefen förordat av förvaltningskostnader vid handelsflottans pensionsanstalt å extra stat för år 1921 under riksstatens elfte huvudtitel anvisa ett förslagsanslag, högst 2,250 kronor.

Ang.
bidrag till
pensionering
av änkor och
barn efter
lärare vid
allmänna
läroverk,
pedagogier,
seminarier
m. m.

3:o) I punkt 4 under elfte huvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på proposition angående bidrag till pensionering av änkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m., beräkna en ökning av det för ändamålet utgående ordinarie anslaget nu 157,276 kronor med 20,000 kronor till 177,276 kronor.

[4.]

Över denna framställning kommer utskottet framdeles att avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

anmäla.

Ang.
tilläggs-
pensioner åt
vissa lärar-
innor vid de
statsunder-
stödda en-
skilda läro-
anstalterna.

4:o) Kungl. Maj:t har i punkt 5 under elfte huvudtiteln föreslagit riksdagen att, i avbidan på proposition angående tilläggs-pensioner åt vissa lärarinnor vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna, för ändamålet beräkna under riksstatens elfte huvudtitel på extra stat för år 1921 ett förslagsanslag å 100,000 kronor.

[5.]

Jämväl i fråga om denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

aumäla.

5:o) I punkt 6 under elfte huvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att — med uteslutande ur riksstaten av det nu under tionde huvudtiteln uppförda ordinarie förslagsanslaget: »Bidrag till statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl.» å 8,225,000 kronor — under riksstatens elfte huvudtitel under rubriken »Statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl.» uppföra följande ordinarie anslag, nämligen: »Bidrag till folkskollärares m. fl. pensionering» å 5,000,000 kronor, samt »Pensionsavgifter till statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl.» förslagsanslag å 3,225,000 kronor.

Ang.
bidrag till
statens anstalt
för pensionering
av folkskollärare
m. fl.
[6.]

Utredningen i detta ämne återfinnes i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 31 december 1919 (11 h. t. sid. 40).

Med biträdande av Kungl. Maj:ts föreliggande framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må — med uteslutande ur riksstaten av det nu under tionde huvudtiteln uppförda ordinarie förslagsanslaget: »Bidrag till statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl.» å 8,225,000 kronor — under riksstatens elfte huvudtitel under rubriken »Statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl.» uppföra följande ordinarie anslag, nämligen: »Bidrag till folkskollärares m. fl. pensionering» 5,000,000 kronor, samt »Pensionsavgifter till statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl.» förslagsanslag, 3,225,000 kronor.

6:o) Kungl. Maj:t har i punkt 7 under elfte huvudtiteln föreslagit riksdagen att, i avbidan på proposition angående förskott av statsmedel till en ny änke- och pupillkassa för prästerskapet, för ändamålet beräkna under riksstatens elfte huvudtitel på extra stat för år 1921 ett förslagsanslag, högst, 470,000 kronor.

Ang.
bättre pensionsförhållanden åt änkor och barn efter delägare i prästerskapets änke- och pupillkassa
[7.]

I fråga om denna framställning kommer utskottet framdeles att avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

anmäla.

Ang.
tillfälliga
understöd åt
pensionerade
kronojägare.

[8.]

7:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 8) får utskottet, under hänvisning till statsrådsprotokollet över jordbruksärenden den 22 december 1919 (11 h. t. sid. 44), hemställa,

att riksdagen må å extra stat under elfte huvudtiteln för år 1921 uppföra ett förslagsanslag av 1,800 kronor för utdelande av tillfälliga understöd åt pensionerade kronojägare, under villkor att understöd ej må tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behövande omständigheter och antingen erhållit avsked med pension från allmänna indragningsstaten till belopp, understigande 500 kronor, eller ock under år 1908 erhållit avsked med avkortad pension från anslaget till pensionering av civila tjänst innehavare, samt att i avseende å understödets storlek iakttages, att detsamma jämte den utgående pensionen icke må tillsammans överstiga 500 kronor.

Ang.
pensionering
av vissa be-
fattnings-
havare hos
hushållnings-
sällskapen
m. fl.

[9.]

8:o) I punkt 9 under elfte huvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition angående pensionering av vissa befattningshavare hos hushållningssällskapen m. fl., som Kungl. Maj:t må komma att avlåta till riksdagen, för detta ändamål beräkna under elfte huvudtiteln ett ordinarie anslag av 120,000 kronor.

Över denna framställning kommer utskottet framdeles att avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

anmäla.

B. **Det militära pensionsväsendet.**

9:o) I punkterna 10 och 11 under elfte huvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att *dels* minska det ordinarie anslaget för bidrag till pensionering av änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén, nu 137,717 kronor, med 59 kronor till 137,658 kronor, *dels ock* till förstärkande av det i 1919 och 1920 års riksstater för samma ändamål uppförda anslag å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag av högst 6,787 kronor.

Ang.
pensionering
av änkor och
barn efter
befäl och
underbefäl
med vederlikar
vid armén
m. m.

[10 o. 11.]

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden den 19 december 1919 (11 h. t. sid. 18), till vilket utskottet får hänvisa.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förevarande framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må

dels minska det ordinarie anslaget för bidrag till pensionering av änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén, nu 137,717 kronor, med 59 kronor till 137,658 kronor,

dels ock till förstärkande av det i 1919 och 1920 års riksstater för samma ändamål uppförda anslag å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag av högst 6,787 kronor.

10:o) Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts därom i punkt 12 framställda förslag får utskottet, under hänvisning till statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden den 19 december 1919 (11 h. t. sid. 20) hemställa,

Ang.
upprätt-
hållande av
arméns pen-
sionskassas
egen pensio-
nering samt
till fyllnads-
pensioner.

[12.]

att riksdagen må under elfte huvudtiteln å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag av 3,500,000 kronor att användas såväl till upprätthållande av arméns pensionskassas egen pensionering med fastställda pensionsbelopp, mot skyldighet för pensionskassan att avstå de för året densamma tillkommande vederlag

för de till statsverket indragna rusthållsavgifterna, som ock till fyllnadspensioner i enlighet med fastställda grunder för sådana pensioners utgående.

Ang.
tillfälliga
understöd åt
avskedade
underoffi-
cerare och
vederlikar
vid armén.

11:o) Kungl. Maj:t har i punkt 13 under elfte huvudtiteln föreslagit riksdagen att å extra stat för år 1921 bevilja ett förslagsanslag av 14,000 kronor för utdelande av tillfälliga understöd åt avskedade underofficerare och vederlikar vid armén i enlighet med de av Kungl. Maj:t med 1907 års riksdag bestämda grunder.

[13.]

Utskottet, som i fråga om den i ärendet framlagda utredningen tillåter sig hänvisa till statsrådsprotokollet över lantförvarsärenden för den 19 december 1919 (11 h. t. sid. 21), har ej funnit något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer därför,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må vinna riksdagens bifall.

Ang.
tillfällig pen-
sionsfö. bät-
tring för viss
personal vid
armén.

12:o) Under punkt 14 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att dels till beredande av pensionsförbättring åt viss personal vid armén, i enlighet med de i kungl. kungörelsen den 20 augusti 1919 angivna grunder, å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag å 510,000 kronor, dels ock förklara, att Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, underordnad myndighet må i enlighet med nyssnämnda grunder, tilldela personal, som under år 1921 avgår från tjänsten, pensionsförbättring att utgå under pensionstagarens återstående livstid.

[14.]

Utredningen i detta ämne återfinnes i meranämnda statsrådsprotokoll över lantförvarsärenden den 19 december 1919 (11 h. t. sid. 22), till vilket utskottet får hänvisa.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande framställning, hemställer,

att riksdagen må
dels till beredande av pensionsförbättring åt viss personal vid armén i enlighet med de i kungl. kungörelsen den 20 augusti 1919 angivna grunder, å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag å 510,000 kronor,

dels ock förklara, att Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, underordnad myndighet må i enlighet med nyssnämnda grunder tilldela personal, som under år 1921 avgår från tjänsten, pensionsförbättring att utgå under pensionstagarens återstående livstid.

13:o) Kungl. Maj:t har i punkt 15 under elfte huvudtiteln föreslagit riksdagen att, i avvaktan på den proposition med förslag till lag om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, som kan komma att till riksdagen avlätas, tillsvidare beräkna ordinarie anslaget till bidrag till ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring till 280,000 kronor.

*Ang.
bidrag till
ersättning i
anledning av
kroppsskada,
ådragen under
militärtjänst-
göring.
[15.]*

Över denna framställning kommer utskottet framdeles att avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

14:o) I punkt 16 under elfte huvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att öka ordinarie förslagsanslaget till ytterligare förhöjning i gratialen åt avskedat manskap, nu 365,000 kronor, med 30,000 kronor till 395,000 kronor.

*Ang.
ytterligare
förhöjning i
gratialen åt
avskedat man-
skap.
[16.]*

Beträffande den i ämnet framlagda utredningen får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden den 19 december 1919 (11 h. t. sid. 24).

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *Alvin* väckt, till utskottet hänvisad motion nr 171, däri anförts:

*Motion
II: 171.*

»De indelta soldaterna hava utan tvivel varit en av de grupper statstjänare, som under sin tjänstetid måst nöja sig med den obetydligaste av alla avlöningar. Då indelningsverket upphörde, måste de i allmänhet avgå ur tjänsten utan kompenstationer. Även möjlighet till pensionering blev sålunda härigenom utesluten. Det vore nu därför en skyldig gärd av rättvisa från riksdagens sida att äntligen vidtaga en rättelse av detta förhållande och tillerkänna dem en välbehörlig och välförtjänt pension, som lämpligast kan till storlek bestämmas i enlighet med de förslag, de vid sina möten i olika delar av landet enat sig om. Deras framställning är som bilaga vidfogad denna motion.

På grund av vad som i största korthet anförts, får jag yrka, att riksdagen måtte besluta,

1:o) att till alla indelta och före detta indelta soldater i riket, som varit anställda minst 15 år, pension måtte utgå med 365 kronor om året efter fyllda 50 år, och med 50 procent förhöjning efter fyllda 60 år;

2:o) att den nuvarande pensionen för dem, som tjänat i 25 år, bibehålles oförändrad intill fyllda 50 år;

3:o) att de, som avgått ur tjänsten efter minst 15 års tjänst, måtte tillerkännas samma pension som övriga gratialister efter fyllda 50 år;

4:o) att korpraler och vice korpraler i regementet samt soldater, som genomgått korpralskolan och tjänstgjort som instruktörer vid bevärningsrekrytskolorna, måtte tillerkännas pension lika med korpraler och vice korpraler vid regementet;

5:o) att lämplig pension måtte tillerkännas änka och minderårigt barn efter avlidet indelt manskap; samt

6:o) att här ovan omnämnda pensioner ej beräknas som inkomst vid behov av tilläggspension ur allmänna folkpensioneringen.»

Beträffande den i motionen omförmälda bilagan hänvisas till motionen.

Utskottet.

Frågan om ändrade bestämmelser rörande understöd och pensioner åt avskedat indelt manskap har under de senaste åren flerfaldiga gånger varit föremål för riksdagens prövning.

För erhållande av gratial från Vadstena krigsmanshuskassa erfordrades före år 1910 en tjänstetid av minst 25 år. Genom kungörelse den 6 augusti 1909 förordnades, att avsked finge meddelas indelt manskap efter uppnådda 20 tjänstår med rätt att anmälas till underhåll på expektans, så snart den avskedade uppnått 50 års ålder.

Vid 1914 års senare riksdag beslöts en förhöjning i gratialen, så att underhåll till efter den 1 januari 1910 avskedat indelt manskap med minst 20 men under 25 tjänstår skulle utgå med följande årliga belopp, nämligen

till den, som fyllt 50 men ej 60 levnadsår, med 61 kronor;

till den, som fyllt 60 levnadsår, med 100 kronor;

till den, som vore född år 1848, med 110 kronor;

till den, som vore född år 1847, med 125 kronor; samt

till den, som vore född tidigare än 1847, med 200 kronor.

Korpraler och vicekorpraler skulle såsom förut erhålla ett årligt tillägg av 24 respektive 12 kronor.

Som begravningshjälp utgick ett belopp av 30 kronor.

Den i och för sig icke synnerligen betydande förhöjning, som av 1914 års riksdag beslöts, beräknades draga en kostnad av 6,307,000 kronor, varav ett konstant årligt anslag å 354,000 kronor skulle utgå under 14 år.

Vidare har vid 1919 års riksdag, på därom av Kungl. Maj:t gjord framställning, den förändring genomförts,

att indelt manskap med minst 20 men under 25 tjänstår, som avskedats före den 1 januari 1910 och som styrker sig vara i behövande omständigheter, må från och med den 1 januari 1919 komma i åtnjutande av gratial från Vadstena krigsmanshuskassa enligt samma grunder, som gälla beträffande sådant manskap, som avskedats efter nämnda tidpunkt,

att gratial från Vadstena krigsmanshuskassa må från och med den 1 januari 1919 utgå med 200 kronor för varje underhållstagare vid fyllda 67 år, samt

att från Vadstena krigsmanshuskassa enligt gällande bestämmelser utgående korprals- och vicekorpralstillägg må från och med den 1 januari 1919 höjas till 60 kronor respektive 30 kronor för år räknat.

Kostnaderna för ifrågavarande, vid 1919 års riksdag beslutade förändring beräknades uppgå för år 1919 till 344,200 kronor, för år 1920 till 376,400 kronor och för år 1921 till 406,900 kronor.

Motionärens förslag innebär en sänkning av den för vinnande av understöd erforderliga tjänstgöringstiden från nuvarande 20 till 15 år samt vidare en höjning av beloppen från nuvarande 61—200 kronor till 365—547 kronor 50 öre. Därjämte föreslås en ökning av antalet till korprals- och vicekorpralstillägg berättigade samt införandet av bestämmelser angående familjepensionering.

Motionen innehåller icke några uppgifter å kostnaderna för de föreslagna, ganska väsentliga höjningarna. Emellertid torde, enligt en av sakkunnig person »i grova drag utförd överslagsräkning», ett bifall till motionärens förslag i punkt 1:0) medföra en kostnadsökning, uppgående för år 1921 samt för vart och ett av de närmast följande åren till mer än 3½ miljoner kronor.

Vid sådant förhållande och då frågan så nyligen som år 1919 varit föremål för riksdagens prövning, har utskottet ansett sig böra avstyrka bifall till förevarande motion.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer förty,

att riksdagen, med avslag å motionen II: 171, må öka ordinarie förslagsanslaget till ytterligare förhöjning i gratialen åt avskedat manskap, nu 365,000 kronor, med 30,000 kronor till 395,000 kronor.

15:0) I punkt 17 under elfte huvudtiteln har Kungl. Maj:ts föreslagit riksdagen att å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 1,120 kronor för utdelande av tillfälligt understöd åt f. d. förrädsvakt-

Ang.
tillfälligt
understöd åt
f. d. för äds-
vaktmästare.

[17.]

mästare under villkor: att understöd ej tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behövaude omständigheter, samt att understödet för en var bestämmes till sådant belopp, att det, jämte honom tillkommande gratial från Vadstena krigsmanshuskassa, uppgår till 400 kronor.

Den i ämnet förebragta utredningen återfinnes i ovannämnda statsrådsprotokoll över lantförsvarsärenden den 19 december 1919 (11 h. t. sid. 25), till vilket utskottet tillåter sig hänvisa.

Utskottet, som icke funnit något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må av riksdagen bifallas.

Ang.
bidrag till
flottans pen-
sionskassas
gratialfond.
[18.]

16:o) Kungl. Maj:t har i punkt 18 under elfte huvudtiteln föreslagit riksdagen att höja det å ordinarie stat uppförda anslaget för bidrag till flottans pensionskassas gratialfond, nu 45,000 kronor, med 1,200 kronor till 46,200 kronor.

Utskottet, som beträffande utredningen i ämnet tillåter sig hänvisa till statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för den 19 december 1919 (sid. 28), hemställer,

att riksdagen må höja det å ordinarie stat uppförda anslaget för bidrag till flottans pensionskassas gratialfond, nu 45,000 kronor, med 1,200 kronor till 46,200 kronor.

Ang.
förhöjning i
pensionerna
till avskedade
båtsman.
[19.]

17:o) Under punkt 19 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avvaktan på den proposition angående beviljande av anslag till pensionering av flottans gemenskap, Kungl. Maj:t må komma att till riksdagen avlåta, i det till pensionering av flottans gemenskap uppförda ordinarie förslagsanslaget, förut 288,000 kronor, måtte beräknas en förhöjning av 21,000 kronor, och detta anslag i dess helhet sålunda beräknas till 309,000 kronor.

Över denna framställning kommer utskottet framdeles att avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

annåla.

18:o) I punkt 20 under elfte huvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att å extra stat under riksstatens elfte huvudtitel för år 1921 anvisa ett förslagsanslag å 3,400 kronor att användas för utdelande av tillfälliga understöd åt f. d. stammanskap vid marinen (utom båtsmän) och skeppsgossar, vilka pensionerats enligt reglementet för pensionering av flottans och lotsverkets gemenskap den 31 oktober 1879, under villkor:

att understöd ej må tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behövande omständigheter,

att understöd till manskap, som erhållit pension på grund av uppnådd levnads- och tjänstålder, skall utgå med 200 kronor, samt

att understöd till manskap och skeppsgossar, som erhållit pension på grund av skada eller sjukdom, ådragen under tjänstutövning, må på därom gjord ansökning och efter i varje särskilt fall verkställd prövning av behovet och dess sammanhang med den ådragna skadan eller sjukdomen beviljas, med iakttagande att pensionen och understödet icke må tillsammans överstiga det belopp, som skolat utgå såsom livränta vid tillämpning av förordningen den 18 juni 1909 angående ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring.

Beträffande den i ärendet förebragta utredningen får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för den 19 december 1919 (11 h. t. sid. 31).

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning må av riksdagen bifallas.

19:o) Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts därom i punkt 21 framställda förslag får utskottet, under hänvisning till statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden den 19 december 1919 (11 h. t. sid. 33), hemställa,

att riksdagen må å extra stat för år 1921 under elfte huvudtiteln uppföra ett förslagsanslag av 14,955 kronor för utdelande av tillfälliga understöd åt f. d. förmän bland daglönare, sjukvaktare och övriga daglönare vid marinen, vilka pensionerats enligt bestämmelser, äldre än dem, som meddelats genom kungörelseu den 25 november 1910, under villkor:

Ang.
tillfälliga
understöd åt
f. d. stammanskap
vid marinen m. fl.
[20.]

Ang.
tillfälliga
understöd åt
f. d. daglönare
vid marinen.
[21.]

att understöd ej tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behövande omständigheter, samt

att understödet bestämmes för den, som, utan att erhålla invalidunderhåll, i pension från flottans pensionskassa uppbär mindre än 200 kronor årligen, till det belopp, som erfordras för att understödet och pensionen tillsammans skola uppgå till 300 kronor, för den, som i sådan pension eller i dylik pension jämte invalidunderhåll åtnjuter tillhoppa från och med 200 kronor till och med 307 kronor årligen, till 100 kronor samt för den, som i sådan pension bekommer 400 kronor eller 500 kronor årligen, till 50 kronor.

Ang.
tillfälliga
undersökd af
f. d. befatt-
ningshavare
vid lotsverket.

[22.]

20:o) Kungl. Maj:t har i punkt 22 under elfte huvudtiteln föreslagit riksdagen att å extra stat för år 1921 under elfte huvudtiteln uppföra ett förslagsanslag å 9,000 kronor för utdelande av tillfälliga understöd åt sådana f. d. befattningshavare vid lotsverket, som pensionerats enligt bestämmelser, äldre än dem, som med 1915 års ingång blivit tillämpliga å personalen vid lotsverket, under villkor: att understöd ej tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behövande omständigheter, samt att understödet bestämmes till 100 kronor, dock att understödet för den, som i pension jämte pensionsförhöjning uppbär mindre än 250 kronor årligen, skall utgå med det belopp, som erfordras för att understödet och pensionen jämte pensionsförhöjningen tillsammans skola uppgå till 350 kronor, samt att understödet tillsammans med pensionen jämte pensionsförhöjningen icke i något fall må överstiga 550 kronor.

Den i ärendet framlagda utredningen återfinnes i statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för den 19 december 1919 (11 h. t. sid. 34), till vilket utskottet får hänvisa.

Utskottet har ej funnit något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer förty,

att Kungl. Maj:ts föreliggande framställning må av riksdagen bifallas.

Ang.
tillfälliga
pensions-

21:o) Med biträdande av Kungl. Maj:ts därom i punkt 23 framställda förslag och under hänvisning till ovannämnda statsrådsprotokoll

över sjöförsvärens ärenden för den 19 december 1919 (10 h. t. sid. 35) hemställer utskottet,

förbättring för
viss personal
vid marinen.

[23.]

att riksdagen må
dels till beredande av pensionsförbättring åt
viss personal vid marinen i enlighet med de i
kungörelsen den 29 augusti 1919 angivna grunder
å extra stat för år 1921 under elfte huvudtiteln anvisa
ett förslagsanslag av 105,000 kronor,
dels ock förklara, att Kungl. Maj:t eller, efter
Kungl. Maj:ts bestämmande, underordnad myndighet
må i enlighet med nyssnämnda grunder tilldela per-
sonal, som under år 1921 avgår från tjänsten, pen-
sionsförbättring att utgå under pensionstagarens åter-
stående livstid.

22:o) Kungl. Maj:t har i punkt 24 under elfte huvudtiteln föreslagit riksdagen, att det å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till allmänna indragningsstaten måtte sänkas med 34 kronor eller från 2,315,625 kronor till 2,315,591 kronor.

Ang.
anslaget
till allmänna
indragnings-
staten.

[24.]

Chefen för finansdepartementet har till statsrådsprotokollet över finansärenden den 7 januari 1920 anfört följande:

»Förslagsanslaget till allmänna indragningsstaten är i riksstaten för år 1920 upptaget till 2,315,625 kronor.

Utgifterna från detta anslag hava nedannämnda är uppgått till i runda tal följande belopp:

år 1904.....	kronor	2,299,200
» 1905.....	»	2,403,800
» 1906.....	»	2,488,900
» 1907.....	»	2,596,600
» 1908.....	»	2,609,600
» 1909.....	»	2,483,200
» 1910.....	»	2,420,000
» 1911.....	»	2,336,200
» 1912.....	»	2,208,600
» 1913.....	»	2,139,900
» 1914.....	»	2,026,500
» 1915.....	»	1,910,200
» 1916.....	»	1,849,500
» 1917.....	»	1,997,400
» 1918.....	»	2,269,500.

Härjämte tillåter jag mig anmärka, att anslaget, som för år 1917 utgick med ett belopp av 2,013,935 kronor, blivit höjt för år 1918 till 2,315,581 kronor.

För år 1919 var det upptaget till nära nog samma belopp eller till 2,315,623 kronor. Nämda förhöjning i anslaget berodde därpå, att anslagets utgiftssida tillförts vissa betydande nya poster, som beräknades för ett vart av åren 1918 och 1919 uppgå till sammanlagt omkring 600,000 kronor. Då emellertid av äldre utgifter från anslaget beräknades bortfalla ett belopp av omkring 300,000 kronor, blev anslagsförhöjningen begränsad till ett lika stort belopp. För år 1920 har anslaget, såsom ovan nämnts, upptagits till 2,315,625 kronor.

Jag finner icke anledning för närvarande föreslå annan ändring i anslagets belopp, än som erfordras för utjämnande av huvudtitelns slutsumma, för vilket ändamål anslaget torde upptagas med ett belopp av 2,315,591 kronor.»

Utskottet hemställer,

att riksdagen må sänka det i riksstaten å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till allmänna indragningsstaten med 34 kronor eller från 2,315,625 kronor till 2,315,591 kronor; dock med rätt för statsutskottet att vid uppgörande av förslag till riksstaten för år 1921 i anslagets slutsumma vidtaga den jämkning, som för jämnande av riksstatens slutsumma kan finnas erforderlig.

Ang.
ordinarie
anslag.

23:o) Beträffande de ordinarie anslag, som icke blivit här ovan särskilt omnämnda, har någon förändring icke ifrågasatts; och får utskottet alltså hemställa,

att samtliga de ordinarie anslag under denna huvudtitel, i avseende å vilka förändring icke blivit här ovan ifrågasatt, må i 1921 års riksstat upptagas med oförändrade belopp.

Stockholm den 9 mars 1920.

På bankoutskottets vägnar:

EMIL KRISTENSSON.

Tabell över anslagen under riksstatens elfte huvudtitel.

Pensionsväsendet.

Punkt	Nr		Ordinarie	Extra	Ordinarie	Extra
			anslag	anslag	anslag	anslag
			Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
A. Civila pensionsväsendet.						
	1	Pensionering av civila tjänst innehavare, <i>förslagsanslag</i>			1,900,000	
	2	Förvaltningsbidrag till en ny änke- och pupillkassa för civilstaten			35,000	
	3	Statens andel i kostnaden för pensionering av extra provinsialläkare, <i>förslagsanslag</i>			15,000	
	4	Statens andel i kostnaden för pensionering av lasarettsläkare, <i>förslagsanslag</i>			25,000	
	5	Bidrag till sjuksköterskors pensionering, <i>förslagsanslag</i>			15,000	
	6	Statens bidrag till pensionering av barnmorskor, <i>förslagsanslag</i>			30,000	
	7	Pensionering av förmän och arbetare vid statens järnvägsbyggnader samt statens vattenfallsverks byggnadsavdelning, <i>förslagsanslag</i>			31,000	
		Handelsflottans pensionsanstalt:				
	8	Bidrag till handelsflottans pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i>	101,000			
1	9	Förbättring av pensioneringen från handelsflottans pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i>		31,000		
2	10	Förbättring av pensioneringen inom de tre första klasserna av handelsflottans pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i> , högst		31,000		
3	11	Bestridande av förvaltningskostnaderna vid handelsflottans pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i> , högst		2,250	101,000	64,250
	12	Bidrag till kungl. hovkapellet pensionsinrättning			3,000	
4	13	Bidrag till pensionering av änkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m.			¹ 177,276	
	14	Bidrag till pensionering av den kvinnliga lärarpersonalen vid enskilda läroanstalter, <i>förslagsanslag</i>			68,000	
5	15	Tilläggs pensioner åt vissa lärarinnor vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna, <i>förslagsanslag</i>				¹ 100,000

¹ Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöfver särskilt utlåtande frändeles kommer att avgivas.

Punkt	Nr		Ordinarie	Extra	Ordinarie	Extra
			anslag	anslag	anslag	anslag
			Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
6	16	Bidrag till folkskollärares m. fl. pensionering, <i>förslagsanslag</i>			5,000,000	
6	17	Pensionsavgifter till statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl., <i>förslagsanslag</i>			3,225,000	
7	18	Förskott av statsmedel till en ny änke- och pupillkassa för prästerskapet, <i>förslagsanslag</i> , högst				1 470,000
19	19	Bidrag till dövsstumlärarnas pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i>			35,000	
8	20	Tillfälliga understöd åt pensionerade kronojägare, <i>förslagsanslag</i>				1,800
9	21	Pensionering av vissa befattningshavare hos hushållningssällskapen m. fl.			1 120,000	
22	22	Statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete. <i>förslagsanslag</i>			15,000	
Säger för civila pensionsväsendet					10,795,276	636,050
B. Militära pensionsväsendet.						
Arméns pensionskassa:						
1	1	Ersättning för mistade löneinnehållningar	4,640			
2	2	Ersättning för nådårs- och begravningshjälpbesparingar	28,080			
10	3	Bidrag till pensionering av änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén	137,658			
11	4	Förstärkning av det i 1919 och 1920 årens riksstater uppförda anslag för bidrag till pensionering av änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén, <i>förslagsanslag</i> , högst			6,787	
12	5	Upprätthållande av arméns pensionskassas egen pensionering m. m., <i>förslagsanslag</i>			3,500,000	
13	6	Tillfälliga understöd åt avskedade underofficerare och vederlikar vid armén, <i>förslagsanslag</i>			14,000	
14	7	Pensionsförbättring för viss personal vid armén, <i>förslagsanslag</i>			510,000	
8	8	Ersättning för inkomster från Vadstena krigsmanshuskassas äldre medel	106,000		276,378	4,030,787
9	9	Vadstena krigsmanshuskassa			137,640	
15	10	Bidrag till ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring			1 280,000	
11	11	Förhöjning i gratialen åt avskedad manskap			648,000	
16	12	Ytterligare förhöjning i gratialen åt avskedad manskap, <i>förslagsanslag</i>			395,000	
17	13	Tillfälligt understöd åt f. d. förrådvaktmästare, <i>förslagsanslag</i> , högst				1,120

¹ Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver särskilt utlåtande framdeles kommer att avgivas.

Punkt	Nr		Ordinarie	Extra	Ordinarie	Extra
			anslag	anslag	anslag	anslag
			Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
		Flottans pensionskassa:				
		Ersättning för minskade inkomster:				
	14	Pensionsfonden	36,320			
	15	Gratalfonden	16,650			
18	16	Bidrag till flottans pensionskassas gratalfond	46,200			
			99,170			
	17	Pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar, <i>förslagsanslag</i>	253,300			
19	18	Pensionering av flottans gemenskap, <i>förslags-</i> <i>anslag</i>	1 309,000			
20	19	Tillfälliga understöd åt f. d. stammanskap vid marinen m. fl., <i>förslagsanslag</i>		3,400		
21	20	Tillfälliga understöd åt f. d. daglönare vid ma- rinen, <i>förslagsanslag</i>		14,955		
22	21	Tillfälliga understöd åt f. d. befattningshavare vid lotsverket, <i>förslagsanslag</i>		9,000	661,470	27,355
23	22	Pensionsförbättring för viss personal vid marinen, <i>förslagsanslag</i>				105,000
	23	Invalidhusfonden			60,350	
	24	Bleserade över- och underofficerare, <i>reservations-</i> <i>anslag</i>			2,400	
		Säger för militära pensionsväsendet			2,461,238	4,164,262
		C. Allmänna indragningsstaten.				
24	1	Diverse föremål, <i>förslagsanslag</i>			2,315,591	
		Summa			15,572,105	4,800,312

¹ Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöfver särskilt utlåtande framdeles kommer att avgivas.

